

ingediend op **1399** (2021-2022) – Nr. 2
19 oktober 2022 (2022-2023)

Verslag

namens de Commissie voor Binnenlands Bestuur,
Gelijke Kansen en Inburgering
uitgebracht door Bart Tommelein

over het voorstel van decreet

van Kurt De Loor en Maxim Veys

tot wijziging
van het decreet van 22 december 2017
over het lokaal bestuur,
wat de vertegenwoordiging van de leden
van het bijzonder comité voor de sociale dienst
in verenigingen of vennootschappen
voor maatschappelijk welzijn betreft

Documenten in het dossier:
1399 (2021-2022) – Nr. 1: Voorstel van decreet

Samenstelling van de Commissie voor Binnenlands Bestuur, Gelijke Kansen en Inburgering:

Voorzitter: Kris Van Dijck.

Vaste leden:

Maaïke De Vreese, Nadia Sminate, Annabel Tavernier, Kris Van Dijck, Paul Van Miert;

Yves Buysse, Chris Janssens, Sam Van Rooy;

Katrien Partyka, Brecht Warnez;

Tom Ongena, Bart Tommelein;

An Moerenhout, Jeremie Vaneeckhout;

Maxim Veys.

Plaatsvervangers:

Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Bert Maertens, Freya Perdaens, Elke Sleurs;

Adeline Blancquaert, Guy D'haeseleer, Kristof Slagmulder;

Koen Van den Heuvel, Hilâl Yalçın;

Stephanie D'Hose, Emmily Talpe;

Meyrem Almaci, Celia Groothedde;

Kurt De Loor.

Toegevoegde leden:

Lise Vandecasteele.

INHOUD

1. Toelichting door Kurt De Loor	4
2. Algemene bespreking	4
2.1. Tussenkomst van Tom Ongena	4
2.2. Tussenkomst van Yves Buysse	5
2.3. Tussenkomst van Brecht Warnez	5
2.4. Tussenkomst van Staf Aerts	5
2.5. Tussenkomst van Kris Van Dijck	6
2.6. Tussenkomst van Kurt De Loor	6
3. Artikelsgewijze stemming	7
4. Eindstemming	7

De Commissie voor Binnenlands Bestuur, Gelijke Kansen en Inburgering besprak op 18 oktober 2022 het voorstel van decreet tot wijziging van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, wat de vertegenwoordiging van de leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst in verenigingen of vennootschappen voor maatschappelijk welzijn betreft.

1. Toelichting door Kurt De Loor

Kurt De Loor zegt dat het decreet over het lokaal bestuur (DLB) voorziet in de oprichting van een bijzonder comité voor de sociale dienst in alle gemeenten. Die comités zijn bevoegd om beslissingen te nemen over individuele dossiers met betrekking tot maatschappelijke dienstverlening en maatschappelijke integratie, maar ook om advies te verstrekken aan het college van burgemeester en schepenen, aan het vast bureau, aan de gemeente- en OCMW-raad (OCMW: openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn). Dat laatste blijft vaak onderbelicht. Het gaat om een niet-bindend advies en kan op eigen initiatief of op verzoek worden gegeven.

In het DLB werd het mogelijk gemaakt om personen die niet in de gemeenteraad zetelen op te nemen in het bijzonder comité voor de sociale dienst. Zo kan er externe expertise worden ingebracht, expertise die ook van pas kan komen in verenigingen uit het welzijnsmiddenveld waarin de gemeente is vertegenwoordigd. Het DLB laat momenteel echter niet toe dat leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst zetelen in verenigingen of vennootschappen van maatschappelijk welzijn. De vertegenwoordiging in die samenwerkingsverbanden is voorbehouden aan gemeenteraadsleden en OCMW-raadsleden.

Met voorliggend voorstel van decreet willen de indieners het mogelijk maken dat personen die deel uitmaken van het bijzonder comité voor de sociale dienst ook kunnen zetelen als vertegenwoordiger van de gemeente in verenigingen en vennootschappen voor maatschappelijk welzijn voor wat betreft de vijf vormen waaronder OCMW-taken kunnen worden verzelfstandigd.

2. Algemene bespreking

2.1. Tussenkomen van Tom Ongena

Tom Ongena geeft meteen aan dat zijn fractie het voorstel van decreet niet zal steunen. Enkele jaren geleden werd gekozen voor de maximale integratie van het OCMW in de gemeente. Een van de gevolgen daarvan is dat de gemeenteraad en de OCMW-raad samenvallen en de OCMW-raad bestaat uit rechtstreeks verkozenen, namelijk zij die ook in de gemeenteraad zijn verkozen.

Het klopt dat het bijzonder comité voor de sociale dienst werd opgericht. Daarin kunnen niet-verkozen gemeenteraadsleden of OCMW-raadsleden worden afgevaardigd vanwege hun expertise in individuele steundossiers. Met dit voorstel van decreet wenst men echter een stap verder te gaan en niet-verkozenen te laten zetelen in bestuursorganen van welzijnsverenigingen. Voor Tom Ongena gaat dit te ver. In het verleden werd al gediscussieerd over het versterken van het mandaat van gemeenteraadsleden en dit voorstel van decreet staat daar haaks op. Plaatsen in de bestuursorganen van welzijnsverenigingen moeten worden voorbehouden voor personen die een democratisch mandaat kregen. Men kan evengoed gemeenteraadsleden of OCMW-raadsleden afvaardigen in het bijzonder comité voor de sociale dienst en ze zo laten zetelen in de bestuursorganen van welzijnsorganisaties; of men kan advies vragen aan experts zonder dat ze worden afgevaardigd in een bestuursorgaan.

2.2. Tussenkost van Yves Buysse

Yves Buysse zegt dat er opvallende verschillen zijn tussen de gemeenteraad, de raad voor maatschappelijk welzijn en het bijzonder comité voor de sociale dienst. In de eerste twee zetelen verkozenen, terwijl het bij het bijzonder comité voor de sociale dienst gaat om personen aangesteld door de gemeenteraadsleden. De bevoegdheden van alle drie vullen elkaar aan, maar zijn strikt gescheiden. Het gaat hier niet om de bevoegdheden van het bijzonder comité voor de sociale dienst die worden overgedragen. Het zijn de bevoegdheden van de gemeente en het OCMW die worden overgedragen.

De problematiek stelt zich niet voor de leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst die ook zetelen in de raad voor maatschappelijk welzijn. Het gaat over de andere groep, die niet betrokken is bij de oprichting van de welzijnsorganisaties, en daar dus ook geen vragen over kan stellen of toezicht op kan houden. Volgens dit voorstel van decreet zouden ze echter wel als spreekbuis moeten fungeren. De spreker vindt het belangrijk dat afgevaardigden namens een stad of gemeente in een welzijnsorganisatie zich moeten kunnen verantwoorden binnen de raad voor maatschappelijk welzijn over hun werkzaamheden en over de werkzaamheden van de welzijnsorganisatie. Als ze evenwel niet in de raad voor maatschappelijk welzijn zetelen, kunnen ze daar niet op worden aangesproken.

Het bijzonder comité voor de sociale dienst is een orgaan dat besloten vergadert en waar niet altijd alle partijen in zijn vertegenwoordigd. Daarom vindt de spreker het moeilijk om zich uit te spreken over de eventuele inbreng van expertise.

2.3. Tussenkost van Brecht Warnez

Brecht Warnez vindt het belangrijk dat expertise wordt meegenomen in de besturen van onder andere welzijnsverenigingen. Tegelijk wordt vaak geijverd voor het versterken van gemeenteraadsleden. Om de controle op verzelfstandigingen en samenwerkingen te vergroten, moeten vertegenwoordigers ter verantwoording kunnen worden geroepen. Als een vertegenwoordiger van het bijzonder comité voor de sociale dienst in de raad van bestuur van een OCMW-vereniging zetelt, kan die niet ter verantwoording worden geroepen. Hier ontbreekt dus een randvoorwaarde.

Daarnaast treedt de spreker *Yves Buysse* bij in zijn uitspraak dat op die manier een bevoegdheid wordt overgedragen vanuit de OCMW-raad naar een vereniging. Dat betekent dat er vanuit de OCMW-raad altijd toezicht moet kunnen worden behouden om geen overheidsopdrachten uit te besteden tussen de verenigingen en de gemeente of het OCMW. Het is dus van belang dat er een juridische band blijft bestaan tussen de bevoegdheidsoverdragers en de vertegenwoordigers in de organen om zo geen administratieve rompslomp te creëren in het kader van overheidsopdrachten.

Toch vindt *Brecht Warnez* de doelstelling van het voorstel van decreet, namelijk het meenemen van expertise van de leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst naar de verenigingen, legitiem. Dit kan eventueel worden opgenomen wanneer er wordt gesproken over het versterken van de gemeenteraadsleden.

2.4. Tussenkost van Staf Aerts

Staf Aerts bevestigt het belang van de valorisatie van de expertise in het bijzonder comité voor de sociale dienst, maar een deel van de controlemechanismen worden onderuitgehaald door dit voorstel van decreet. Vroeger werd van elke vertegenwoordiger verwacht dat hij jaarlijks een verslag aan de gemeenteraad bezorgt en werd duidelijk afgesproken welk standpunt men zou verdedigen in een raad van bestuur. Dat zou verwateren met dit voorstel van decreet.

Nog problematischer is het dat op deze manier de OCMW-raad verder wordt uitgehouden. De integratie van gemeente- en OCMW-bestuur heeft heel wat voordelen op het vlak van personeelsdiensten en technische diensten maar de integratie van de OCMW-raad en de gemeenteraad heeft heel wat nadelen. Het debat over lokale welzijnsthema's wordt nu minder intens gevoerd. De OCMW-raad wordt vaak stiefmoederlijk behandeld, ten koste van het politieke debat over welzijnsthema's. Er moet eerder worden gezocht naar oplossingen om het bijzonder comité voor de sociale dienst en de OCMW-raad opnieuw te versterken. Dit voorstel van decreet zal hierbij niet helpen.

2.5. Tussenkost van Kris Van Dijck

Kris Van Dijck gelooft wel in de meerwaarde van de integratie van de gemeente- en OCMW-raad vanwege de democratische legitimiteit. Daarnaast werd op veel plaatsen de OCMW-raad gebruikt om niet-verkozenen een mandaat te geven. Naast de inkanteling zijn er ook specifieke bevoegdheden gegeven aan het bijzonder comité voor de sociale dienst. Daarin zetelen wel degelijk mensen die de materie kennen en een groot hart hebben voor welzijn.

Vroeger was er het openbare deel van de OCMW-raad, waarin het ging over het beleid, en het gesloten deel voor de behandeling van individuele dossiers. Nu is dat laatste gekoppeld aan het bijzonder comité voor de sociale dienst. De leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst kunnen inderdaad al dan niet op verzoek een advies geven, maar het gaat om een niet-bindend advies. Verder is er een duidelijk onderscheid tussen democratisch verkozenen en niet-democratisch verkozenen. Als dat wordt losgelaten, kan men evengoed mensen die in een gemeentelijke vennootschap of vereniging zetelen mandateren om de gemeente te vertegenwoordigen. Zo zou worden voorbijgegaan aan de verantwoordelijkheden van gemeenteraadsleden en OCMW-raadsleden.

2.6. Tussenkost van Kurt De Loor

Kurt De Loor is teleurgesteld over de reacties. De aangehaalde argumenten vindt hij grotendeels naast de kwestie en weinig relevant. Bovendien ervaart de spreker bij enkele collega's een groot wantrouwen tegenover het voorstel van decreet en tegenover vertegenwoordigers en leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst. Men houdt er een archaïsche visie over de werking op na als zijnde een opvangnet voor niet-verkozenen.

Dit voorstel van decreet gaat ook niet in tegen de geest van de versterking van de gemeenteraad en de gemeenteraadsleden. Het gaat net om een versterking.

In het DLB werd ervoor gekozen dat de leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst niet noodzakelijk gemeenteraadsleden of OCMW-raadsleden hoeven te zijn. Daardoor houden de argumenten van het niet ter verantwoording kunnen roepen geen steek. Er is inderdaad voor gekozen om de integratie van de gemeente en het OCMW maximaal door te voeren, maar dat staat los van voorliggend voorstel van decreet.

Volgens Kurt De Loor wordt het kind met het badwater weggegooid. Hij streeft net naar sterkere lokale besturen en welzijnsverenigingen. Daarvoor is elke inzetbare expertise welkom. De inbreng van expertise van leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst die geen OCMW-raadslid zijn, wordt nu uitgesloten. Dat is jammer omdat het de versterking van de instellingen niet ten goede komt.

3. Artikelsgewijze stemming

Artikel 1

Artikel 1 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 2 tot en met 6

Artikel 2 tot en met 6 worden verworpen met 10 stemmen tegen 1 bij 1 onthouding.

4. Eindstemming

Het voorstel van decreet tot wijziging van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, wat de vertegenwoordiging van de leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst in verenigingen of vennootschappen voor maatschappelijk welzijn betreft wordt verworpen met 10 stemmen tegen 1 bij 1 onthouding.

Kris VAN DIJCK,
voorzitter

Bart TOMMELEIN,
verslaggever